kohta saadaval olnud andmed ei lase tema isikut paista heas valguses. — Oma kroonika lõpetas ta esialgu 1577. a.-ga, mille sündmustikku ta kirjeldab kuni 4. IX. Viimase avaldamisega tabas R. soodsa momendi, sest sündmused idas äratasid läänes elavat huvi. Asjaolu, et kroonika alamsaksa keeles oli kirjutatud ja keeleliselt hästi õnnestunud, tagas sellele levingu ja menu eriti Põhja-Saksamaal. Kroonika ilmus a. 1578 Rostokis tiitliga: »Chronica der Prouintz Lyfflandt... beth in dat negeste 1577 Jar« ja veel samal a. ilmus sealsamas uus trükk tiitliga »Nye Lyfflendische Chronica Vam anfanck des Christendoems in Lyfflandt, beth op disses Jar Christi 1578«, mis aga nähtavasti samuti ei suutnud nõudmist rahuldada, sest a. 1584 avaldas R. Bartis oma kroonika teise väljaande »Chronica Der Prouintz Lyfflandt... beth in dat negeste 1583. Jar...«; selles on vähemate muudatuste kõrval vanema ajaloo käsitluses esimese redaktsiooni lõpp tunduvalt laiendatud ja juurde lisatud veel neljas osa, mis kirjeldab sündmusi 1577. a.-st kuni Rootsi-Vene vaherahuni a. 1583. R. näib olevat ühekülgselt oma kroonika koostanud valju kõlbluskohtuniku ja moraalijutlustaja seisukohalt, mille järgi kergemeelsusse ja priiskamisse laskunud Liivimaa olevat täitsa väärinud temale osaks saanud Jumala karistust. R.-i elust teada olevad andmed lubavad tema isikut küll õige vähesel määral õigustatuks pidada säärast seisukohta avaldama; need osutavad pigemini, et ka R. ise oli oma aja laps ja täiel määral omas selle aja vaimu, mille tagajärjel tema vabameelne, kartmatu, sageli ka järsk otsustusviis palju oma mõjust kaotab. Teisest küljest esineb R. parteilise linlasena, talupojasõbralikuna ja aadli ning maaisandate vastasena, kes viimased olevat maa hukutanud. Need vaenulised kallaletungid rüütelkonnale äratasid ägedat meelepaha ja kutsusid esile terava poleemika autori vastu. Nii kirjutas end. Tartu piiskopkonna foogt Eilert Kruse (vt.), kelle isik igatahes ka suuremat tähelepanu ei vääri, a. 1579 vastuväitluse »Warhafftiger Gegenbericht auf die Anno 1578 ausgangene Liefflendische Chronica Balthasar Rüssows« (välja antud A. Buchholtzi poolt Riias, 1861) ja Heinrich Tiesenhausen, end. peapiiskopi nõunik, »Begangene irrthümbe und fehler dess liefl. Chronickenschreibers B. Russouwens« (välja andnud C. Schirren, Bunge, Archiv VIII, 1861, lk. 287 jj.). Äärmiselt äge ja kirglik vastukirjutis, mille lõpp osaliselt Tallinna linna-arhiivis säilinud (välja antud Th. Schiemanni poolt, Nord. Rundschau V, 1880, lk. 36 jj.) ja mis koostatud nähtavasti a. 1588, pärit on Loodna mõisnikult Tönnis Maydellilt. Kuigi need vastuväitlused loomulikult ka on ühekülgselt parteilised, esitavad nad siiski väärtuslikke korrektuure kroonikale juba üksi faktiliste daatumite suhtes, eriti Kruse ja ajalooliselt hästi orienteeritud Tiesenhausen, kes ise oli ühe piiskopikroonika autor. Kas R. neid mõlemaid vastukirjutisi on tundnud, pole tõestatav, oma kroonika teist trükki pole ta vähemalt nende järgi mitte parandanud. Selles ühenduses on tähelepanuväärt veel üks asjaolu, mida raske õieti mõista. Tallinna linna-arhiivis leidub R.-i enda käega kirjutatud dokument »Rest meiner besoldung undt bewilligten Zulage zur Verantwortung der Chronica de Ao. 94. 95. 96. 97. 98. 99. undt 1600.« (välja antud parun P. v. Ungern-Sternbergi poolt, Jb. f. Gen. 1911–13, Miitavi, 1914, lk. 457 jj.); see on arve summade kohta, mis R. ühenduses oma kroonikaga rüütelkonnalt on saanud. Oletused, mis selle dokumendi kohta avaldatud, nagu näit., et R. rüütelkonnalt olevat palka saanud, ei suuda rahuldada. Arve käib aa. 1594—1600 kohta; kas R. juba ennegi rüütelkonnalt raha on saanud või kas raha ainult kuni 1594. a.-ni oli lubatud, jääb tumedaks, samuti ka küsimus, mis ühenduses see on „vastutusega“ kroonika eest. Dokumendist selgub ainult tõsiasi, et mainitud aja eest R. sai rüütelkonnalt kaunis suurt tasu 1/2 riigitaalrit ratsateenistuse-hobuse ja aasta kohta, kusjuures palga ja lisatasu vahel veel nähtavasti on vahet tehtud. — Kord erakordselt hinnatud ning koguni ülehinnatud ja järglaste poolt osaliselt kopeeritud R.-i kroonikat on uuemal ajal kaldutud pigemini alahindama nende puhtfaktiliste vigade pärast, mis on selgunud järk-järgult avastatud ürikulise materjali najal. Mõlemad äärmised hinnangud on ekslikud. Kroonika I ja II osa, mis käsitleb vanemat ajalugu kuni XVI a. s., on igatahes suuremalt osalt väärtuseta. Neis osades oli R. täielikult sõltuv vanemaist allikaist, mis on kaunis täpsalt kindlaks määratavad. Need on nimelt noorem kõrgmeistrite-kroonika, mis osaliselt sõnasõnalt ära kirjutatud, Th. Horner'i (vt.) Liivimaa kroonika ja Barth. Hoeneke (vt.) noorem riimikroonika, viimane vahest mõne teise käsitluse kaudu, sest R. toob selle järgi ainult mõningaid teateid; üksikute episoodide kohta on kasutatud olulisemalt Läti Henrikut (vt.), Augustinus Eucaediust, Chr. Bomhower'it (vt.). Et R.-i allikad sageli eriti aastaarvudes ei ühtu, kriitilised võimed aga temal puuduvad, siis kombineerib ja täiendab ta omavoliliselt ja enda äranägemise järgi. Selle tagajärjel on kroonikas tekkinud õige palju vigu ja kronoloogia — vahest kõige nõrgem külg kroonikas —